

**Ambtelijke reactie op technische vragen van Annette Pietersen (D66) mede namens Guus Elkhuisen (SBN) en René Carlier (NN) over cijfers ten behoeve van het instellen van een Energiefonds
en ambtelijke reactie op later aangeleverde overwegingen voor bespreking van een Energiefonds tijdens de begrotingsbehandeling 10 november 2022**

Vragen (2 november 2022):

Gisteravond was er een overleg tussen D66, SBN en NN om de kaders voor een mogelijk amendement voor een Energiefonds te bespreken.

In verband met het maken van verdere keuzes zouden we graag inzicht hebben in de beschikbare cijfers ten aanzien van.

- De opbouw van de woningvoorraad in prijsklassen (aantallen woningen per klasse)
- De opbouw van de woningvoorraad t.a.v. de energielabels (aantallen woningen per energielabel)
- De verdeling van huishoudens over inkomensgroepen

Idealiter in gecombineerde vormen: inkomensverdeling per prijsklasse en/of energielabel.

Ik het woningmarktonderzoek 2015 (of 2016?) was een deel van deze gegevens volgens mij beschikbaar.

Zouden jullie ambtelijk kunnen uitvragen wat de meest recente cijfers zijn.

Het zou fijn zijn als bestaande cijfers nog deze week beschikbaar zouden zijn, zodat er nog genoeg tijd is om verder te puzzelen op het amendement en ook de andere fracties nog mee te nemen in de gedachten.

Overwegingen D66, SBN en NN (6 november 2022):

Na de discussie over een energiefonds in de financiële MR is er wat nader denk- en uitzoekwerk verricht.

Gelukkig blijkt vrijwel alle informatie online te vinden

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/energietransitie>

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Bouwen-en-wonen>

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Lokale-Monitor-Wonen>

Niet alle informatie is uit hetzelfde jaar, maar gezien de stabiliteit van de woningvoorraad lijkt dat geen probleem.

De woningvoorraad (11.752) bestaat uit 20,8% corporatiehuur, 6,6% overige huur en 72,5% koop. Dat is een behoorlijk andere verdeling dan voor NL als geheel (57,1% koop) (2021).

De opbouw van het koopbestand tav WOZ-waarde (2020) is als volgt

< 240.000 : 9,0%

240.000 - 325.000 : 41,9%

325.000 - 425.000 : 20,7%

>425.000 : 27,8%

Hiermee is uit te rekenen dat het aantal koopwoningen < 325.000 WOZ-waarde 3578 bedraagt en < 425.000 is dat 5964.

(De WOZ-bedragen zullen inmiddels wat hoger zijn, maar de verdeling vrijwel hetzelfde)

Het percentage woningen met zonnepanelen is 18,4 %. Dat betekent dat ruim 9.500 woningen nog geen zonnepanelen hebben (2019).

Het fijne overzicht over de Alphen aan de Rijn aanpak van energiearmoede dat Lizet doorstuurde is sterk georiënteerd op financiële ondersteuningsmaatregelen voor de korte termijn (pleisters plakken om onbetaalbare schulden te voorkomen), maar via dit overzicht was het ook makkelijk om wat door te klikken naar informatie over het Nationale Isolatieprogramma dat eraan komt.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/prinsjesdag/nieuws/2022/09/20/huurverlaging-voor-lage-inkomens-en-extra-middelen-voor-isolatie-woningen>

Voor het isoleren van woningen, met nadruk op de woningen met energielabel D t/m G, komt landelijk 4 miljard beschikbaar (+geld voor uitvoering door gemeenten). Gemeenten kunnen plannen indienen in 2023.

In Nieuwkoop heeft 25.5% van de woningen, ca. 3000 woningen (25,5% van 11.752 = 2997)(2022) energielabel D t/m G. Het aandeel woningen met label C in Nieuwkoop is 30,2%, dat zijn 3550 woningen. (Hier gaat het weer om alle woningen, niet alleen koop). Zie bijlage met excel die ik heb gedownload via bovenstaande websites.

Bijlage:

Energietransitie					
Indicator	Eenheid	periode	gebied / dimensie	waarde	bron
Energielabel woningen - A++	%	2022	Nieuwkoop	0,1	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - A++	%	2022	Nederland	0,4	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - A+	%	2022	Nieuwkoop	0,1	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - A+	%	2022	Nederland	0,6	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - A	%	2022	Nieuwkoop	27,5	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - A	%	2022	Nederland	28,3	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - B	%	2022	Nieuwkoop	16,3	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - B	%	2022	Nederland	16,8	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - C	%	2022	Nieuwkoop	30,2	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - C	%	2022	Nederland	25,9	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - D	%	2022	Nieuwkoop	12,2	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - D	%	2022	Nederland	11,8	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - E	%	2022	Nieuwkoop	6,9	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - E	%	2022	Nederland	7	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - F	%	2022	Nieuwkoop	3,4	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - F	%	2022	Nederland	4,4	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - G	%	2022	Nieuwkoop	3	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Energielabel woningen - G	%	2022	Nederland	4,1	Rijksdnt vr Ondern NL - EP-online (bewerking ABF)
Mosaic	www.waarstaatjegemeente.nl				
Datum export	zondag 6 november 2022				

Uit de informatie blijkt verder dat ook het Rijk wil gaan inzetten op versnellen en denkt aan ondersteunen van een straat-voor-straat aanpak door gemeenten. Zie hiervoor

<https://winstuitjewoning.nl/nationaal-isolatieprogramma-nip-breng-de-subsidie-naar-bewoners-toe/>

Op deze pagina's ook een gemiddelde te vinden van de kosten van aanbrengen van vloer- en spouwisolatie: 1500 euro.

Al met al wil ik jullie het volgende redeneerlijn voorstellen

1. De enige permanente oplossing voor energie-armoede is het verlagen van het energieverbruik. Daarvoor zijn kleine maatregelen als tochtstrook, radiatorfolie en korte douchen niet voldoende. Er is een forse verduurzaming van de woningvoorraad noodzakelijk.
2. We gaan daarvoor in Nieuwkoop aan de slag met het motto 'straat-voor-straat, voor iedereen een duurzaam betaalbare energierekening'. Daarbij zetten we in op snelle en massale implementatie van 'no-regret' maatregelen die direct rendement opleveren: isolatie en eigen opwek van elektriciteit.

1. We concentreren ons voor isolatie eerst op de woningen met de lagere energielabels en met een WOZ-waarde onder de 425.000.
2. In lijn met eerder uitgesproken voorkeur voor zon op dak (beleid rond RES) zetten we ook in op stimulering en ondersteuning van van zon op dak.
3. We vragen het college het volgende:
 - Begin nu direct met de voorbereiding van de aanvraag voor het Nationaal Isolatieprogramma, zodat we bij het openstellen van het programma in 2023 direct een aanvraag kunnen indienen zo snel mogelijk kunnen starten met het ondersteunen van bewoners/eigenaren bij het verduurzamen van de 3000 woningen wonen met energielabel D t/m G. Ga daarbij niet zelf het wiel uitvinden, maar gebruik landelijk beschikbare adviezen en goede voorbeelden van elders.
 - Breng in kaart van de mogelijkheden zijn om met een vergelijkbare aanpak ook in te zetten op een 'upgrade' van de 3550 woningen met energielabel C. Onderscheid daarbij twee opties I. alleen hulp bij gezamenlijk inkopen en landelijke duurzaamheidslening en/of -subsidie aanvragen of II. ook als gemeente een duurzaamheidslening of subsidie beschikbaar stellen.
 - Ontwerp in dezelfde lijn een aanpak om het percentage woningen met zonnepanelen te verhogen van 18,4% naar 75% in 2026.
 - Zoek naar synergie tussen deze drie onderdelen.
 - Beschrijf eventueel opties om meer energiemaatregelen in het stimuleringspakket op te nemen (dubbel/triple glas, hybride ketels, warmtepompen)

De termijn voor het opleveren van het resultaat zouden wij graag in overleg met het college willen afspreken (kan vooraf of tijdens de vergadering). Ook eventueel benodigd budget voor het snel kunnen opleveren van deze aanpak is een punt van overleg.

D66 zou het een goed en krachtig signaal vinden om bij het vaststellen van de begroting ook al direct een besluit te nemen over (een eerste) inleg in een energiefonds. We kunnen daarbij voorsorteren op de middelen die we van het rijk verwachten en/of het aanvullende bedrag benoemen. Wat ons betreft gaan we voor de 5 mln.

Dekking door reserveringen aan te passen of anders te prioriteren of (vermoedelijk met kansrijker draagvlak) voor dit doel een extra beroep op de algemene reserve.

Ambtelijke reactie:

Te lezen valt dat op hoofdlijnen gedacht aan het volgende voorstel:

1. *De enige permanente oplossing voor energie-armoede is het verlagen van het energieverbruik. Daarvoor zijn kleine maatregelen als tochtstrook, radiatorfolie en korte douchen niet voldoende. Er is een forse verduurzaming van de woningvoorraad noodzakelijk.*
2. *We gaan daarvoor in Nieuwkoop aan de slag met het motto 'straat-voor-straat, voor iedereen een duurzaam betaalbare energierekening'. Daarbij zetten we in op snelle en massale implementatie van 'no-regret' maatregelen die direct rendement opleveren: isolatie en eigen opwek van elektriciteit.*

We concentreren ons voor isolatie eerst op de woningen met de lagere energielabels en met een WOZ-waarde onder de 425.000. In lijn met eerder uitgesproken voorkeur voor zon op dak (beleid rond RES) zetten we ook in op stimulering en ondersteuning van zon op daken.

3. *We vragen het college het volgende:*

- *Begin nu direct met de voorbereiding van de aanvraag voor het Nationaal Isolatieprogramma, zodat we bij het openstellen van het programma in 2023 direct een aanvraag kunnen indienen zo snel mogelijk kunnen starten met het ondersteunen van bewoners/eigenaren bij het verduurzamen van de 3.000 woningen wonen met energielabel D t/m G. Ga daarbij niet zelf het wiel uitvinden, maar gebruik landelijk beschikbare adviezen en goede voorbeelden van elders.*
- *Breng in kaart van de mogelijkheden zijn om met een vergelijkbare aanpak ook in te zetten op een 'upgrade' van de 3550 woningen met energielabel C. Onderscheid daarbij twee opties:
I. alleen hulp bij gezamenlijk inkopen en landelijke duurzaamheidslening en/of -subsidie aanvragen of
II. ook als gemeente een duurzaamheidslening of subsidie beschikbaar stellen.*
- *Ontwerp in dezelfde lijn een aanpak om het percentage woningen met zonnepanelen te verhogen van 18,4% naar 75% in 2026.*
- *Zoek naar synergie tussen deze drie onderdelen.*
- *Beschrijf eventueel opties om meer energiemaatregelen in het stimuleringspakket op te nemen (dubbel/triple glas, hybride ketels, warmtepompen)*

De termijn voor het opleveren van het resultaat zouden initiatiefnemers graag in overleg met het college willen afspreken (kan vooraf of tijdens de vergadering). Ook eventueel benodigd budget voor het snel kunnen opleveren van deze aanpak is een punt van overleg.

Initiatiefnemers vinden het een goed en krachtig signaal vinden om bij het vaststellen van de begroting ook al direct een besluit te nemen over (een eerste) inleg in een energiefonds. Ze kunnen daarbij voorsorteren op de middelen die we van het rijk verwachten en/of het aanvullende bedrag benoemen. Wat initiatiefnemers betreft gaat Nieuwkoop voor de € 5 mln.

Eerste ambtelijke reactie (zonder bestuurlijke afstemming)

De keuze voor de inzet van budget en der hoogte daarvan is aan de politiek. Belangrijk is om in het achterhoofd te houden dat de verbreedde taakstelling (bijvoorbeeld met betrekking tot de warmtetransitie, energietransitie, etc.) ook zal vragen om extra uitvoeringscapaciteit. De huidige reserve is voor een belangrijk deel al ingevuld met het door de raad reeds vastgestelde beleid.

Het voorstel gaat met name over besparen van energieverbruik door betere isolatie. Naast de beleidsmatige werkzaamheden (o.a. subsidie aanvraag bijv., maar ook subsidieverantwoording) zal er ook operationele inspanning nodig zijn met name gericht op omgevingsmanagement. Zowel bij de planvorming als bij de uitvoering zal naar de gemeente gekeken worden. Wellicht is het in deze slim om inventarisatie ondersteuningsmogelijkheden te koppelen aan tussenevaluatie duurzaamheidsprogramma.

“De termijn voor het opleveren van het resultaat zouden initiatiefnemers graag in overleg met het college willen afspreken (kan vooraf of tijdens de vergadering). Ook eventueel benodigd budget voor het snel kunnen opleveren van deze aanpak is een punt van overleg.”

Op voorhand kan wel worden aangegeven dat extra capaciteit nodig zal zijn. Ook voor het opstellen van het plan en de uitvoering zal zeker ook extra capaciteit nodig. Hoe we e.e.a. organisatorisch vormgeven zal ook afhangen van de rol en positie van de gemeente in deze.

Reactie op de technische vragen van SBN, NN en D66.

Beschikbare cijfers ten aanzien van.

1. De opbouw van de woningvoorraad in prijsklassen (aantallen woningen per klasse)

Antwoord:

Binnen de beschikbare tijd is het niet mogelijk gebleken dit overzicht te vervaardigen. Het bestand van de WOZ-waarden wordt beheerd door SVHW. Op opvragen en vervaardigen hiervan kost enige tijd. Op Waar staat je gemeente is algemene statistische informatie met betrekking tot dit onderwerp.

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/bouwen-en-wonen>

2. De opbouw van de woningvoorraad t.a.v. de energielabels (aantallen woningen per energielabel)

Antwoord:

We hebben alleen overzicht van de geldige energielabels. Deze data komt uit de Klimaatmonitor.

Hieronder een afdruk

Geldige energielabels woningen							
		2021					
Woningen met geldig energielabel A t/m A++++ [Aantal]		1595					
Woningen met geldig energielabel B [Aantal]		810					
Woningen met geldig energielabel C [Aantal]		1655					
Woningen met geldig energielabel D [Aantal]		645					
Woningen met geldig energielabel E [Aantal]		365					
Woningen met geldig energielabel F [Aantal]		190					
Woningen met geldig energielabel G [Aantal]		170					
Aantal woningen per 1 januari [Aantal]		11660					
Percentage woningen dat is voorzien van een geldig energielabel [%]		46,2%					
Bron		RVO - Registratiesysteem voor energielabels van woningen					
klimaatmonitor.databank.nl							
Datum export		woensdag 2 november 2022					

Geldige energielabels:

<https://klimaatmonitor.databank.nl/Jive/>

<https://www.nationaleenergieatlas.nl/kaarten>

Kanttekening:

Er moet wel nadrukkelijk bij vermeld worden dat er kanttekening is bij deze cijfers. Het gaat hier alleen om de geldige energielabels van 11.660 woningen, 46% van de totaal voorraad. En dat zijn vooral die woningen die recent zijn opgeleverd (huidige nieuwbouw met label A of hoger) en waar sprake is van verkoop van de woning. De indicatieve labels zitten daar niet bij. En juist bij die indicatieve labels (bestaande woningen zonder veranderde eigendomssituatie en dus een hoger percentage aan lagere labels dan nieuwbouw) is energiewinst te halen en daar zijn geen overzichten van. Naast de landelijke lijsten kan gevraagd worden aan de woningbouwcorporaties of zij inzicht kunnen verschaffen in de energielabels van de huurwoningen. Omdat de corporaties eigenaar zijn van deze informatie, is dat ook de plek om deze informatie op te vragen.

De verdeling van huishoudens over inkomensgroepen

Dat antwoord is helaas niet te geven. We hebben geen informatie over welke inkomensgroepen, in welke woningen, met welk energielabel wonen. In zijn algemeenheid kan je zeggen dat de meeste mensen met lage inkomens in sociale huurwoningen wonen en we daarover met de woningcorporaties via de prestatieafspraken naar verbeteringen streven. Ook hebben we alleen zicht op waar mensen

met een bijstandsuitkering wonen, de groepen daarboven, daar hebben wij slechts beperkt beeld van (alleen diegenen die bijvoorbeeld bijzondere bijstand aanvragen), maar ook voor die groepen is niets bekend over de energielabels op dat betreffende adres. Hoe hoger het inkomen hoe beperkter ons beeld (steeds beperkter gebruik van bijzondere inkomensvoorzieningen/ondersteuning). Voor alle groepen geldt echter dat we geen koppeling/inzicht hebben in energielabels.

Door het CBS (Waar staat je gemeente) wordt informatie verzameld, echter niet in gecombineerde vormen/gekoppelde bestanden. Inkomensverdeling per prijsklasse en/of energielabel kan alleen als alle data gekoppeld kunnen worden. Door het hanteren van filters kan uit deze data specifieke cijfers van Nieuwkoop worden verkregen.

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/werk-en-inkomen>

<https://opendata.cbs.nl/statline/?dl=D4D1#/CBS/nl/dataset/70072ned/table?ts=1667758319311>

Ambtelijke reactie over financiële aanpassing van de begroting:

Uiteraard is een beroep doen op de Algemene Reserve een optie, maar als ik kijk naar de omvang van het bedrag en de mogelijke extra inzet die gevraagd wordt voor de organisatie vraag ik me af of dit wel gedekt kan worden uit de Algemene Reserve. In de huidige begroting zijn de plannen uit het collegeprogramma verwerkt en hierin wordt ook dekking uit de Algemene reserve gehaald.

Zoals in de begroting staat is er nu nog een Algemene Reserve van ongeveer 14 miljoen over. Als hier 5 miljoen of meer nog uit onttrokken wordt dan wordt ons weerstandsvermogen 0,6: Zeer onvoldoende. We hebben namelijk ook een flink budget nodig om risico's af te dekken.

Het lijkt mij daarom dat er politieke keuzes gemaakt dienen te worden welke onderwerpen uit het collegeprogramma of in lopende projecten niet meer uitgevoerd gaan worden. Deze keuze is echter niet aan mij, maar aan de Raad en het College van B&W [griffier: *aan de raad*]. Ik wil echter wel het signaal afgeven dat de Algemene Reserve op deze wijze snel slinkt en dat vanuit mijn oogpunt onverstandig/risicovol is.

Qua verwerking is een Begroting met daarbij een begrotingswijziging (waarin wijzigingen m.b.t. het energiefonds zijn meegenomen) vaststellen een optie, maar wel heel veel werk in zo'n (te) kort tijdsbestek. Liever zou ik het meenemen in de Decemberwijziging, waarbij de Raad alsnog in 2022 beslist. Hoe de toezichthouder dit ziet kan ik niet inschatten. Na 15 november is niet wenselijk, maar ik zal morgen de contactpersoon van de provincie bellen.

Voor wat betreft de voorkeur voor een motie deel ik advisering van de griffier. Echter begrijp ik dat dit een keuze is van de Raad.

Aanvullende ambtelijke reactie over geldstromen:

- Begin met de voorbereiding van het Nationaal Isolatie Programma

Het Nationaal Isolatieprogramma is erop gericht om de (particuliere) woningen met een label D of lager te isoleren. Hiervoor maakt de Rijksoverheid een budget beschikbaar van ongeveer 4 miljard euro verdeeld over de jaren tot 2030. De actielijn gaat uit van 750.000 woningen isoleren samen met gemeenten, 750.000 woningen op eigen initiatief isoleren en het isoleren van 1.000.000 huurwoningen. Voor sociale huurwoningen is de verhuurdersheffing afgeschaft, dit moet ruimte geven voor het verduurzamen van deze woningen. Voor de mensen met eigen initiatief zijn er subsidies en de bespaarlening.

Gemeente Nieuwkoop heeft al een eerste bedrag ontvangen vanuit het Nationaal Isolatieprogramma. Bij de tweede uitkering van de energiearmoede gelden werd ook het bedrag vanuit het Nationaal Isolatieprogramma overgemaakt. Voor Nieuwkoop bedroeg dit een bedrag om en nabij de €86.000. Voor de jaren tot 2030 wordt er een verdeelsleutel gemaakt door het rijk. De verdeelsleutel wordt gebaseerd op:

- Aantal slecht geïsoleerde woningen
- Aantal huishoudens i.r.t. sociaal minimum

Het is nog niet bekend hoe veel elke gemeenten kan ontvangen.

Voordat een gemeente de bedragen uit het Nationaal Isolatie Programma zal ontvangen moet er een aanvraag worden gedaan in maart-april 2023. Er is geld gereserveerd voor elke gemeente zodat er geen sprake is van concurrentie tussen gemeenten. Wel moet er een aanvraag worden gedaan, anders zal gemeente Nieuwkoop geen gelden ontvangen. Op dit moment wordt de regeling en de voorwaarden nog verder uitgewerkt door de Rijksoverheid. Het werken aan een aanvraag is op dit moment erg lastig gezien er verder geen voorwaarden bekend zijn en geen bedragen bekend zijn. Dit maakt het voor ons als gemeente lastig om te bepalen op welke manier en welke schaal we te werk kunnen gaan. We moeten zeker een aanvraag doen, maar pas op het moment dat er meer bekend is.

- Breng aanpak woningen label C in beeld

Ten eerste is het goed om te verwijzen naar de kanttekening die bij de beantwoording van de vorige vraag bij de energie labels is geplaatst. Slechts 46,2 van de woningen heeft een energielabel. Dit percentage direct om rekenen naar aantallen woningen over de totale gemeente kan niet zomaar. Naar verwachting zullen de aantallen C en lager groter zijn.

Het uitbreiden van een aanpak naar label C is zeker mogelijk. Duurzaamheidsleningen en fondsen worden in andere gemeenten al uitgevoerd. In de bijgevoegde mailconversatie zijn de mogelijkheden van een lening uiteengezet.

- Aanpak zonnepanelen 75% 2026

Volgens de cijfers van het CBS zit de gemeente Nieuwkoop op 23% (2021). Dat is 3% meer dan landelijk. Het organiseren van een aanpak is zeker mogelijk. Aandachtspunten zijn daarbij dat op dit moment de installateurs/leveranciers van zonnepanelen bomvol zitten. Daarom zou een aanpak meer zin hebben als installateurs meer ruimte hebben om de panelen te plaatsen. Verder is een percentage van 75% erg ambitieus om te realiseren binnen 4 jaar. Niet alle daken zijn geschikt (schaduw, noorden, dakconstructie, etc.).

- Zoek naar synergie tussen deze drie onderdelen.

Het kan per woning verschillen welke duurzaamheidsmaatregelen uitgevoerd kunnen worden. Combineren van maatregelen is gunstig voor de ISDE subsidie. Belangrijk is met name ook de begeleiding. Energiecoaches kunnen een belangrijke rol vervullen in alle drie de aanpakken.

- Beschrijf opties meer energiemaatregelen

Mocht er een aanpak georganiseerd worden om woningen te verduurzamen met een grote energiebesparende maatregel zoals spouwmuurisolatie, zou dit in dezelfde aanpak kunnen worden uitgebreid naar andere maatregelen. Daarbij zou goed gekeken moeten worden naar welke maatregel het meeste energiebesparing kan opleveren. Het vervangen van net geplaatst dubbel HR glas door triple glas is erg kostbaar en dit levert relatief veel minder energiebesparing op dan het vervangen van enkelglas. Er zouden dus keuzes moeten komen welke maatregelen prioriteit hebben en een analyse van de woning gedaan worden. Daarnaast zijn de kosten van een dergelijk aanpak een groot aandachtspunt. De kosten voor een warmtepomp zijn een stuk hoger dan de 1,500 euro die geschat werd voor spouwmuurisolatie. Bij 1000 woningen voor 10.000 euro verduurzamen is er 10 miljoen nodig in plaats van 5 miljoen.

- Tot slot kwam er een vraag vanuit de gemeentesecretaris om de budgetten op te leveren en te kijken naar capaciteit

In de **bijlage** staan alle budgetten die reeds via het duurzaamheidsprogramma zijn vastgesteld.

Hieronder is een overzicht gemaakt van de budgetten die in het afgelopen jaar erbij zijn gekomen:

- Nationaal isolatieprogramma 2022: 85.930 (zou gebruikt kunnen worden voor deze aanpak)
- Energiearmoede (t/m 2024 uitvoering): 337.724 (specifieke doelgroep en besteding)
- RREW (t/m 2022 uitvoering): 152.700 (specifieke doelgroep en besteding)
- Extra personele inzet 2022: 221.666 (specifieke doelgroep en besteding/ontvangen meicirculaire)
- Extra personele inzet 2023: 501.863 (idem 2022)
- Extra personele inzet 2024: 506.416 (idem 2022)
- Extra personele inzet 2025: 510.968 (idem 2022)
- Extra personele inzet 2026 t/m 2030: jaarlijks meer dan 510.968 (idem 2022)

Daarnaast zijn er landelijk miljarden aangekondigd voor o.a. nationaal isolatie programma, energiebesparing, wijkaanpakken, aanleg infrastructuur warmtenetten maar daarvan is de specifieke verdeling over gemeenten nog niet bekend.

De initiatiefnemers stellen dat een eventueel benodigd budget voor het snel kunnen opleveren van deze aanpak een punt van overleg is. Het is goed om te vermelden dat de bottleneck voor de uitvoering van deze voorstellen naar onze verwachting niet in budget zal zijn maar voornamelijk in ambtelijke capaciteit.

Met de huidige energiecrisis, energiearmoede, de versnelling van de transities, de ruimtelijke opgaven van de RES, aardgasvrije wijken en nog vele andere onderwerpen is de druk op de ambtelijke capaciteit te groot. Eind 2020 is er door de Raad voor het Openbaar Bestuur onderzoek gedaan naar de benodigde capaciteit in de uitvoering van het Klimaatakkoord bij decentrale overheden in de periode van 2022 – 2030. Daar kwam uit dat er 8 – 9 fte extra nodig is voor kleine gemeenten. Waarbij Nieuwkoop ook nog eens groter is dan de gemiddelde kleine gemeente (zowel in oppervlak als in inwoneraantal). De financiën voor het aantrekken van personeel zijn vorige maand door minister Jetten toegekend aan de gemeente Nieuwkoop (5 ton per jaar). Om enige vorm van versnelling te kunnen bijbenen is het noodzakelijk om dit budget per direct te gebruiken voor het aanstellen van personeel.

Thema	Projectnaam	Portefeuillehouder	kosten 2021	kosten 2022	kosten 2023	kosten 2024	product	Toelichting project	Dekking	Financiële baten	Project-code	Afdeling
RES	Participatietraject RES	Gus Elkhuzen	35.000	20.000	20.000		0 Nieuw	Communicatie en participatiemaatregelen zoals een digitale kaart of brieven naar inwoners	Duurzaamheidsreserve		Eres 1b	ROG/Pu2a
RES	Afwegings- en toetsingskader	Gus Elkhuzen	15.000	0	0		0 Nieuw	Criteriï opstellen voor het afwegen van initiatieven	Duurzaamheidsreserve		DE4	ROG
Gebouwde omgeving	Transitievisie Warmte opstellen	Gerben van Duin	60.000	0	0		0 Nieuw	In samenwerking met stakeholders	Duurzaamheidsreserve	Bidkrag Rijk Dec.circ. 237.098 gestort in DR	EGtrv1a	ROG
Gebouwde omgeving	Transitievisie Warmte uitvoeren	Gerben van Duin	0	70.000	70.000	70.000	Nieuw	Opstellen wijkuitvoeringsplannen	Duurzaamheidsreserve		EGtrv1b	ROG/Pu2a
Gebouwde omgeving	Wijkaanpakken energieneutraal	Gerben van Duin	0	65.000	65.000	65.000	Voorzetting	Stappenplan en klanreits. Ook participatie.	Duurzaamheidsreserve		EGbew1	ROG/Pu2a
Gebouwde omgeving	Werven opleiden wijkambassadeurs energico	Gerben van Duin	15.000	10.000	10.000		10.000 Nieuw	I.s.m. Gebiedscoöperatie, Duurzaam Bouwloket of andere aanbieder	Duurzaamheidsreserve		EGbew2	ROG/Pu2a
Gebouwde omgeving	Zonnepanelen actie	Gerben van Duin	10.000	10.000	0		0 Nieuw	I.s.m. Duurzaam Bouwloket en Gebiedscoöperatie	Duurzaamheidsreserve		DE1	ROG/Pu2a
Gebouwde omgeving	Zelfbouwconsults	Gerben van Duin	8.700	8.700	8.700	8.700	Voorzetting	Uitvoering Duurzaam Bouwloket via strippenkaart	Duurzaamheidsreserve		EGgeb2	ROG
Bedrijven	Advies & energiescans monumenteigenaren	Robbert-Jan van Duijn	10.000	10.000	10.000	10.000	Voorzetting	Uitvoering door Duurzaam Bouwloket	Duurzaamheidsreserve		EGbew6	ROG/Pu2a
Bedrijven	Energiescans MKB	Antoinette Ingwersen	13.500	13.500	13.500	13.500	Voorzetting	6 grote en 19 kleine scans door Klimaatroute BV en begeleiding ODWH	Duurzaamheidsreserve	Baten voor de bedrijven	Ebed3	ROG/Pu2a
Organisaties	Energiescans organisaties	Gerben van Duin	13.500	13.500	13.500	13.500	Voorzetting	6 grote en 19 kleine scans door Klimaatroute BV en begeleiding ODWH	Duurzaamheidsreserve	Baten voor de organisaties	Eorg1	ROG/MO/Pu2a
Organisaties	Green Deal Zorg	Gerben van Duin	1.000	1.000	0		0 Nieuw	Uitvoering door ODWH, zorginstelling en gemeente	Duurzaamheidsreserve		Eorg3	ODWH/ROG/MO
Circulaire Economie	Naar circulair met bedrijfsleven	Antoinette Ingwersen	5.000	5.000	5.000	5.000	Voorzetting	Opstellen van pilots	Duurzaamheidsreserve		CIRC2	ROG/BOR
Biodiversiteit	Natuur- en milieueducatie	Gerben van Duin	5.000	5.000	5.000		5.000 Voorzetting	Inzetten op stimuleren natuur en milieu educatie. 5000 in 2021 uit RRE naar techniekhuis	Duurzaamheidsreserve		BIO3b	BOR/MO
Biodiversiteit	Monitoring Biodiversiteit opzetten	Antoinette Ingwersen	25.000	5.000	5.000	5.000	Nieuw	Gedragen aanpak voor het meten van biodiversiteit (Uitvoering BOR)	Duurzaamheidsreserve		BIO4	BOR/ROG
Klimaatadaptatie	Klimaatadaptatiestrategie	Antoinette Ingwersen	0	0	0	40.000	Nieuw	Opstellen strategie en raadpleging stakeholders. Planning samen met Gemeentelijk rioolbeheerplan	Duurzaamheidsreserve		Adap1	BOR
Eigen organisatie	Verd gemeentelijke gebouwen	Gerben van Duin	59.500	15.000	15.000		0 Nieuw	Eenmalig impuls voor maatregelen. Ligt offerte ten grondslag (2021) en onderzoek en advies (2021-2023). verduurzamingsmaatregelen voor gemeentelijke gebouwen die zich terugverdienen worden voorgeschoten en later met de opbrengsten verrekend	Duurzaamheidsreserve		GEM2	ROG/BOR
Algemeen & Communicatie	Algemeen	Gerben van Duin	15.000	15.000	15.000	15.000	Voorzetting	Webinars, folders, update website 2021, etc.	Duurzaamheidsreserve		Com1	ROG/Pu2a
Communicatie	Duurzaam Bouwloket	Gerben van Duin	12.000	12.000	12.000	12.000	Voorzetting	Doortontwikkelen van aanbod Duurzaam Bouwloket	Duurzaamheidsreserve	VNG brief Energieloketten 25.000	Com2	ROG
Monitoring	Monitoring en verslaglegging	Gerben van Duin	5.000	5.000	5.000	5.000	Nieuw	Jaarlijkse rapportage	Duurzaamheidsreserve		MON1	ROG/Pu2a
Personeel	Personele toevoeging 1,5fte	Gerben van Duin	65.000	130.000	130.000	PM*	Nieuw	Tijdelijk (voor drie jaar) dekking uit Duurzaamheidsreserve dan 2024 afweging nodig	Duurzaamheidsreserve			
TOTAAL			373.200	413.700	402.700	277.700	1.467.300					
Stand Duurzaamheidsreserve december 2020			1865799 Financien heeft aangegeven dat de totaalsommen passen binnen budget van de Duurzaamheidsreserve									
Reeds vastgesteld												
Bewonersinitiatief	Samenlevingsinitiatieven	Gerben van Duin	15.000	0	0		0 Nieuw	Nav amendement raad (reeds toegekend 28.396, 15.000 overgeheveld naar 2021)	Duurzaamheidsreserve		EGbew8	Pu2a/ROG
RES	Opstellen Regionale Energie Strategie	Gus Elkhuzen	28.154	28.154	PM		0 Voorzetting	Jaarlijkse bijdrage aan Holland Rijnland	Duurzaamheidsreserve		Eres 1a	ROG/BV/Pu2a
Gebouwde omgeving	Duurzaamheidsvouchers Huur	Gerben van Duin	65.500	0	0		0 Nieuw	Naar aanleiding van motie raad uitvoering vierde kwartaal 2020 en eerste kwartaal 2021	Duurzaamheidsreserve		EGbew 5a	ROG/Pu2a
Eigen organisatie	Vaststellen CO2-footprint	Robbert-Jan van Duijn	5000	0	0		0 Nieuw	Uitvoering vierde kwartaal 2020 en eerste kwartaal 2021	Duurzaamheidsreserve		GEM1	ROG
Niet duurzaamheidsreserve												
Gebouwde omgeving	Warmterivier Schoterveld	Antoinette Ingwersen					Herzien	Proeftuinsubsidie gaat niet door	Duurzaamheidsreserve	mogelijk subsidie in sept. 2020 bekend	EGtrv2	ROG/BOR/Pu2a
Nieuwbouw	Duurzame gebiedsontwikkeling	Gus Elkhuzen					Voorzetting	Als Nieuwbouw aan de orde	Grondexploitatie		EGgeb1	ROG
Energiebesparing	Energieinformatieplicht	Antoinette Ingwersen					Nieuw	Valt onder basispakket ODWH	basispakket ODWH		Ebed1	ODWH
Energiebesparing	Bestaande kantoren naar Label C	Antoinette Ingwersen					Nieuw	Valt ook onder basispakket	basispakket ODWH	Bidkrag Rijk naar ODWH	Ebed2	ODWH
Klimaatadaptatie	Klimaatbestendige inrichting	Antoinette Ingwersen					Voorzetting	Met Gemeentelijk Riolerings Plan en Beleid- en beheerplannen Openbare ruimte	Gemeentelijk rioolbeheerplan en grondexploitaties		Adap2	BOR
Klimaatadaptatie	Inzicht in effecten grondwaterdaling	Gus Elkhuzen					Nieuw	Operatie Steenbreek	Gemeentelijk rioolbeheerplan en grondexploitaties		Adap3	BOR
Klimaatadaptatie	Stimuleren bewustwording	Antoinette Ingwersen					Nieuw	Operatie Steenbreek	Gemeentelijk rioolbeheerplan en grondexploitaties		Adap4	BOR/Pu2a
Circulaire Economie	Circulair afvalbeleid	Gerben van Duin					Voorzetting	Uitvoering afvalbeleid is kostenneutraal	Afvalbeleidplan	Afvalstoffeffheffing	CIRC1	BOR/Pu2a
Circulaire Economie	Circulair met bewoners organisaties	Antoinette Ingwersen					Voorzetting	Samenwerken met stakeholders (Repaircafe en dergelijke)	nvt		CIRC4	ROG/BOR
Circulaire Economie	Kennis delen	Antoinette Ingwersen					Voorzetting	Groene Hart Werk! en dergelijke	nvt		CIRC5	ROG
Circulaire Economie	Circulair inkopen	Robbert-Jan van Duijn					Nieuw	Onderdeel van inkooptrajecten	Project waar inkooptraject onderdeel van is		CIRC6	BV/BOR/ROG
Biodiversiteit	Biodiversiteit in beleid en uitvoering	Antoinette Ingwersen					Voorzetting	Onderdeel van inkooptrajecten	Beheerplan Openbaar Groen		BIO1	BOR/ROG
Biodiversiteit	Biodiversiteit met stakeholders	Antoinette Ingwersen					Nieuw	Onderdeel van inkooptrajecten	Beheerplan Openbaar Groen		BIO2	ROG/BOR
Biodiversiteit	Voorlichting bewoners	Antoinette Ingwersen					Voorzetting	Onderdeel van inkooptrajecten	Beheerplan Openbaar Groen		BIO3a	BOR/ROG/Pu2a
Biodiversiteit	Stikstof	Gus Elkhuzen					Voorzetting	Onderdeel van inkooptrajecten	nvt		BIO5	ROG/BOR
Eigen organisatie	Verduurzamen Op Verlichting	Antoinette Ingwersen					Voorzetting	Onderdeel van inkooptrajecten	Beheerplan Openbare Verlichting		GEM3	BOR
Eigen organisatie	Verduurzamen Op Ruimte	Antoinette Ingwersen					Voorzetting	Onderdeel van inkooptrajecten	Beheerplannen		GEM4	BOR
Eigen organisatie	Verduurzamen Buitendienst	Antoinette Ingwersen					Voorzetting	Onderdeel van inkooptrajecten	Product tractiemiddelen en groenbeheer		GEM5	BOR
Eigen organisatie	Maatschappelijk Verantwoord Inkopen	Robbert-Jan van Duijn					Voorzetting	Onderdeel van inkooptrajecten	Project waar inkooptraject onderdeel van is		GEM6	BV/BOR/ROG/MO
Geen kosten												
Energiebesparing	Prestatieafspraken verduurzaming	Gus Elkhuzen					Voorzetting	Vormt onderdeel van de prestatieafspraken	nvt		EGbew7	ROG
Samenwerking	Greensport Aalsmeer	Antoinette Ingwersen					Voorzetting	Werkgroep: kansen geothermie en restwarmte	nvt		Ebed4	ROG
Circulaire Economie	Kringlooplandbouw	Antoinette Ingwersen					Nieuw	Op verzoek van de landbouw innovatie en kansen voor kringlooplandbouw	Duurzaamheidsreserve		CIRC3	ROG
Rijkssubsidies en directe verantwoording aan het Rijk												
Energiebesparing kleine maatregelen	RRE Duurzaamheidsvouchers Koop	Gerben van Duin	48000	0	0		Nieuw	Rijksuitkering voor communicatie RRE	RREbudget bij gemeente	rijksuitkering	EGbew4a	ROG/Pu2a
Energiebesparing kleine maatregelen	RREW Duurzaamheidsvouchers Huur	Gerben van Duin	152000	0	0		Nieuw	Subsidieaanvraag bij RVO loopt, bedrag 152.000, als subsidieaanvraag wordt afgewezen gaat project niet door	RREW budget	rijksuitkering		ROG

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Gemeenten en provincies

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Klimaat

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk

DGKE-K / 22510197

Datum 25 oktober 2022

Betreft Uitvoeringsmiddelen klimaat- en energiebeleid

Beste collega-bestuurders,

Nederland heeft grote klimaatambities. In 2030 moet de CO₂-uitstoot in Nederland met ten minste 55% zijn gedaald als opmaat naar een klimaatneutraal Nederland in 2050. Om dit te bereiken heeft het kabinet het beleidsprogramma Klimaat gepresenteerd. Het beleidsprogramma is gericht op het bereiken van ten minste 55% CO₂-reductie in 2030 en beschrijft de hoofdlijnen van het beleid voor de komende jaren. Eerder hebben gemeenten en provincies zich gecommitteerd aan het Klimaatakkoord en de daarin genoemde doelstelling van 49%.

Om klimaatbeleid tot een succes te maken, is het van groot belang dat overheden samenwerken: schouder aan schouder. Daarom hebben we met elkaar bestuurlijke afspraken gemaakt gericht op de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid uit het Klimaatakkoord en het beleidsprogramma Klimaat.

Het Rijk en medeoverheden hebben elkaar nodig om resultaten te kunnen boeken. Gemeenten en provincies zijn betrokken bij veel onderdelen van het Nederlandse klimaat- en energiebeleid. Net als het Rijk hebben zij verantwoordelijkheden in beleid en uitvoering. Daarom zijn in het Coalitieakkoord van het kabinet uitvoeringsmiddelen gereserveerd voor de medeoverheden. Uitgangspunt hierbij was het advies "van Parijs naar Praktijk" van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat keert deze middelen uit. In deze brief licht ik dat uitkeringsproces toe.

Beschikbare uitvoeringsmiddelen

In het Coalitieakkoord van het kabinet is voor de jaren 2023 tot en met 2030 in totaal € 5,38 miljard geoormerkt voor de uitvoeringskosten van gemeenten en provincies.¹ De verdeling van deze middelen² tussen gemeenten en provincies is als volgt:

¹ In het Coalitieakkoord van het Kabinet Rutte IV is € 5,6 miljard geoormerkt voor 'Uitvoeringskosten medeoverheden en planbureaus'. Na aftrek van kosten van planbureaus en nationale programma's zoals het NP RES blijft in totaal € 5,38 miljard over voor gemeenten, provincies en RES-regio's.

² In 2022 was ook € 12 miljoen beschikbaar voor de RES-regio's. Omdat deze middelen uit een andere envelop komen, zijn deze niet opgenomen in deze tabel.

In miljoenen	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	cum.
Provincies	5,67	22,77	23,06	32,56	25,45	20,53	23,59	22,84	22,07	198,55
Gemeenten	74,33	341,78	437,44	647,94	683,03	687,94	736,91	737,66	738,43	5.085,45
RES-regio's		12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	96,00
										5.380,00

Deze middelen zijn bestemd voor personele, en bijbehorende materiele, kosten van gemeenten en provincies en regionale samenwerkingsorganisaties van decentrale overheden zoals de RES. Ik realiseer me dat het een uitdaging is om in de huidige arbeidsmarkt voldoende gekwalificeerd personeel te vinden, ook voor gemeenten en provincies. Door inzicht te geven in deze budgetreeks wil ik u voldoende vertrouwen geven te kunnen investeren in vaste formatie waarmee u de uitdagingen van de klimaatopgave kan aanpakken.

In de bestuurlijke afspraken is vastgelegd dat de benodigde uitvoeringsmiddelen in 2024 herijkt zullen worden. In deze herijking worden de taken en middelen mede naar aanleiding van de opgedane ervaring in de uitvoering aangepast naar de meest actuele inzichten voor de periode 2026 - 2030.

Kasschuiven

Op verzoek van gemeenten en provincies zijn twee kasschuiven voorgesteld en door Financiën geaccordeerd. Ten eerste is € 80 miljoen vanuit 2025 naar 2022 geschoven. Ten tweede is een kasschuif in werking gezet om € 104,05 miljoen te schuiven van 2026 en 2027 naar 2023.

Door een administratieve fout is de tweede kasschuif niet correct doorgevoerd in de Miljoenennota 2022. In de Miljoenennota is sprake van een bedrag van € 104,05 *duizend* waar € 104,05 *miljoen* is bedoeld. Met het ministerie van Financiën is reeds afgestemd dat deze fout zo snel mogelijk wordt rechtgezet en dat de kasschuif alsnog in zijn geheel wordt doorgevoerd. Voor 2023 is in totaal € 364,55 miljoen beschikbaar voor gemeenten en provincies.

Hoewel het bedrag van de tweede kasschuif nog moet worden gecorrigeerd, zijn beide kasschuiven meegenomen in bovenstaande tabel en de tabellen in de bijlage.

RES-regio's

De financiering van de RES-regio's is onderdeel van de bestuurlijke afspraken en de benodigde uitvoeringsmiddelen. Er is jaarlijks € 12 miljoen beschikbaar voor de proceskosten van de 30 RES-regio's samen. Dit wordt uitgekeerd middels een decentralisatie uitkering (net als voorgaande jaren). De middelen zullen worden verdeeld volgens de gebruikelijke verdeelsystematiek. Het bedrag voor 2023 wordt uitgekeerd met de meicirculaire in 2023. Ten behoeve van de continuering van de RES-organisatie wordt de coördinerende gemeente of provincie gevraagd om middelen beschikbaar te stellen voor 2023.

Planning

Voor het uitkeren van de middelen is een wettelijke regeling vereist. Ik werk aan een ministeriële regeling waarmee de middelen voor de jaren 2023, 2024 en 2025 zullen worden uitgekeerd in de vorm van een brede doel uitkering (een soort SPUK). Deze ministeriële regeling wordt naar verwachting in januari/februari 2023 gepubliceerd. De aan de gemeenten en provincies toebedeelde bedragen worden vervolgens uitgekeerd. Hiervoor hoeft geen aanvraag ingediend te worden.

Om op langere termijn zekerheid over de middelen te bieden, zal zo snel mogelijk een wettelijke regeling worden opgesteld voor het uitkeren van de middelen voor 2026 t/m 2030.

Verdeelsleutel

De beschikbare uitvoeringsmiddelen worden verdeeld over gemeenten en provincies.

Voor provincies is, in samenspraak tussen IPO en de provincies, een verdeelsleutel ontwikkeld op basis van het voorstel in het ROB-advies "van Parijs naar Praktijk". Deze verdeelsleutel is vastgesteld in de BAC Energie van 31 maart 2022 en ligt vast tot de herijking. Het budget wordt verdeeld via deze vaste verdeelsleutel.

Voor gemeenten is door AEF in samenspraak met VNG en leden een verdeelsleutel ontwikkeld. Het budget voor 2023 wordt via een vaste sleutel verdeeld. Ook voor de jaren 2024 en 2025 krijgt u minimaal het budget dat u is toegekend voor het jaar 2023. De verdeling van de middelen waarmee het macrobudget vanaf 2024 groeit wordt nog nader uitgewerkt en zal deels worden gebaseerd op basis van deze vaste verdeelsleutel (basisfinanciering) en zal deels aansluiten bij de klimaatplannen die gemeenten hebben. Inzet is dat deze laatste middelen tijdig (rondom de meicirculaire van het voorgaande jaar) kunnen worden toegekend. Het bedrag dat gemeenten in 2023 als basisfinanciering wordt toegekend is in principe ook het minimale bedrag dat gemeenten tot 2030 jaarlijks wordt toegekend. Het enige voorbehoud hier is dat de herijking kan leiden tot gewijzigde inzichten wat er nodig is aan middelen.

In de bijlage vindt u de verdeling van middelen per gemeente en provincie. Er wordt nog bekeken of een deel van deze middelen gestort dient te worden in het BTW-compensatiefonds.

Afsluitend

Ik begrijp dat de duidelijkheid over beschikbare uitvoeringsmiddelen voor 2023 aan de late kant komt voor gemeenten en provincies. De begrotingen van gemeenten en provincies voor 2023 zijn immers al in de maak. Met deze brief heb ik gepoogd de door u gewenste duidelijkheid te geven zodat gemeenten en provincies bij hun planning en begroting voor 2023 al rekening kunnen houden met de aanvullende middelen die vanuit het Rijk beschikbaar worden gesteld. Ik zet mij ervoor in dat de middelen voor de jaren 2024 en verder tijdig kunnen worden aangevraagd zodat ze kunnen meelopen in de reguliere begrotingscyclus van gemeenten en provincies.

Ik kijk zeer uit naar een vruchtbare interbestuurlijke samenwerking in de komende jaren.

R.A.A. Jetten
Minister voor Klimaat en Energie

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**
Directie Klimaat

Ons kenmerk
DGKE-K / 22510197

Bijlage

In deze bijlage wordt de verdeling weergegeven van de beschikbare uitvoeringsmiddelen over de Nederlandse gemeenten en provincies voor 2023. Om schaalvoordeel te behalen, worden sommige taken in plaats van door medeoverheden door regionale samenwerkingsverbanden uitgevoerd. Daarom wordt een deel van de voor gemeenten en provincies beschikbare middelen uitgekeerd aan deze regionale samenwerkingsverbanden. De NAL-regio's zijn zulke regionale samenwerkingsverbanden. Zij ondersteunen inliggende gemeenten en provincies bij de plaatsing van laadinfrastructuur. Er wordt nog ambtelijk en bestuurlijk gesproken over de hoeveelheid middelen die zij hiervoor in 2023 en verder zullen ontvangen. De NAL-regio's zullen in 2024 en verder op een eenvoudige manier de voor hen beschikbare uitvoeringsmiddelen ontvangen, bijvoorbeeld op dezelfde wijze waarop dit bij de RES-regio's plaatsvindt. Voor het overgangsjaar 2023 zal door VNG, IPO, EZK, BZK en I&W worden gezocht naar een passende oplossing om de continuïteit van de NAL-regio's te waarborgen. Deze oplossing wordt besproken in het Bestuurlijk Overleg Klimaat & Energie op 15 december.

Tabel Provincies

In onderstaande tabel voor provincies zijn de bedragen inclusief BTW. Derhalve moet mogelijk nog een deel in het BTW-compensatiefonds worden gestort. Eventueel af te dragen percentages zijn onbekend en worden, indien van toepassing, in de beschikkingen duidelijk. In de tabel voor de gemeenten is vooruitlopend rekening gehouden met respectievelijk 25%, 20% en 15% van het uitkeringsbedrag.

Provincie (bedragen in miljoenen)	2023	2024	2025
Groningen	€ 1,18404	€ 1,19912	€ 1,69312
Fryslân	€ 1,22958	€ 1,24524	€ 1,75824
Drenthe	€ 0,95634	€ 0,96852	€ 1,36752
Overijssel	€ 1,63944	€ 1,66032	€ 2,34432
Flevoland	€ 0,77418	€ 0,78404	€ 1,10704
Gelderland	€ 2,77794	€ 2,81332	€ 3,97232
Utrecht	€ 1,45728	€ 1,47584	€ 2,08384
Noord-Holland	€ 2,80071	€ 2,83638	€ 4,00488
Zuid-Holland	€ 3,84813	€ 3,89714	€ 5,50264
Zeeland	€ 0,86526	€ 0,87628	€ 1,23728
Noord-Brabant	€ 3,50658	€ 3,55124	€ 5,01424
Limburg	€ 1,73052	€ 1,75256	€ 2,47456
Totaal	€ 22,77	€ 23,06	€ 32,56

Tabel Gemeenten

Onderstaand de middelen per gemeente. Het bedrag voor 2023 is het basisbedrag, dat zo spoedig mogelijk in 2023 wordt toegezegd. Dit krijgen gemeenten dan tegelijkertijd ook toegezegd voor 2024 en 2025. Bij die bedragen gaat het echter om 'tenminste bedragen', omdat er nog een vervolgregeling komt voor de middelen waarmee het macrobudget na het jaar 2023 groeit. In de genoemde bedragen is rekening gehouden met een aflopende afdracht aan het BTW-compensatiefonds (ten laste van respectievelijk 25%, 20% en 15% van het uitkeringsbedrag).

Naast dit bedrag krijgen alle gemeenten die op 1 november 2022 het convenant voor zero-emissiezones hebben ondertekend, een extra bedrag van € 387.472 toebedeeld in 2023. Ook in 2024 en 2025 ontvangen gemeenten die het convenant hebben ondertekend aanvullende middelen. Deze middelen zullen zeker niet lager zijn dan de middelen uit 2023, en naar alle waarschijnlijkheid hoger uitvallen. Voor gemeenten die het convenant later ondertekenen, start deze financieringsreeks per 1 januari 2024.

Gemeente	2023	2024 Tenminste:	2025 Tenminste:
Aa en Hunze	€ 527.660	€ 532.446	€ 537.233
Aalsmeer	€ 552.772	€ 557.786	€ 562.800
Aalten	€ 497.336	€ 501.847	€ 506.359
Achtkarspelen	€ 497.834	€ 502.350	€ 506.866
Alblasserdam	€ 371.647	€ 375.019	€ 378.390
Albrandswaard	€ 431.999	€ 435.917	€ 439.836
Alkmaar	€ 1.968.593	€ 1.986.451	€ 2.004.308
Almelo	€ 1.274.057	€ 1.285.615	€ 1.297.172
Almere	€ 3.098.002	€ 3.126.105	€ 3.154.208
Alphen aan den Rijn	€ 1.830.737	€ 1.847.344	€ 1.863.952
Alphen-Chaam	€ 228.951	€ 231.028	€ 233.105
Altena	€ 905.876	€ 914.093	€ 922.311
Ameland	€ 176.271	€ 177.870	€ 179.469
Amersfoort	€ 2.564.929	€ 2.588.196	€ 2.611.463
Amstelveen	€ 1.626.280	€ 1.641.032	€ 1.655.785
Amsterdam	€ 16.370.090	€ 16.518.588	€ 16.667.085
Apeldoorn	€ 2.777.151	€ 2.802.344	€ 2.827.536
Arnhem	€ 2.821.448	€ 2.847.043	€ 2.872.637
Assen	€ 1.229.721	€ 1.240.876	€ 1.252.031
Asten	€ 327.228	€ 330.197	€ 333.165
Baarle-Nassau	€ 198.534	€ 200.335	€ 202.136
Baarn	€ 497.946	€ 502.463	€ 506.980

Barendrecht	€ 778.696	€ 785.759	€ 792.823
Barneveld	€ 1.013.544	€ 1.022.738	€ 1.031.932
Beek (L.)	€ 331.167	€ 334.171	€ 337.175
Beekdaelen	€ 644.584	€ 650.431	€ 656.278
Beesel	€ 285.575	€ 288.166	€ 290.756
Berg en Dal	€ 624.714	€ 630.381	€ 636.047
Bergeijk	€ 376.948	€ 380.368	€ 383.787
Bergen (L.)	€ 267.250	€ 269.674	€ 272.098
Bergen (NH.)	€ 692.578	€ 698.860	€ 705.143
Bergen op Zoom	€ 1.237.324	€ 1.248.548	€ 1.259.772
Berkelland	€ 799.955	€ 807.212	€ 814.468
Bernheze	€ 512.726	€ 517.377	€ 522.028
Best	€ 534.162	€ 539.008	€ 543.853
Beuningen	€ 464.556	€ 468.770	€ 472.984
Beverwijk	€ 799.935	€ 807.192	€ 814.448
Bladel	€ 406.979	€ 410.670	€ 414.362
Blaricum	€ 248.598	€ 250.853	€ 253.109
Bloemendaal	€ 425.018	€ 428.873	€ 432.729
Bodegraven-Reeuwijk	€ 624.279	€ 629.942	€ 635.605
Boekel	€ 216.246	€ 218.207	€ 220.169
Borger-Odoorn	€ 506.738	€ 511.335	€ 515.932
Borne	€ 421.161	€ 424.981	€ 428.802
Borsele	€ 439.640	€ 443.628	€ 447.616
Boxtel	€ 580.261	€ 585.525	€ 590.788
Breda	€ 3.236.200	€ 3.265.556	€ 3.294.913
Brielle	€ 351.394	€ 354.581	€ 357.769
Bronckhorst	€ 678.211	€ 684.363	€ 690.515
Brummen	€ 415.688	€ 419.459	€ 423.230
Brunssum	€ 571.544	€ 576.728	€ 581.913
Bunnik	€ 298.043	€ 300.746	€ 303.450
Bunschoten	€ 382.996	€ 386.470	€ 389.944
Buren	€ 468.493	€ 472.743	€ 476.993
Capelle aan den IJssel	€ 1.181.599	€ 1.192.317	€ 1.203.036
Castricum	€ 660.355	€ 666.345	€ 672.335
Coevorden	€ 694.057	€ 700.353	€ 706.649
Cranendonck	€ 395.674	€ 399.263	€ 402.852
Culemborg	€ 524.170	€ 528.925	€ 533.680

Dalfsen	€ 513.599	€ 518.258	€ 522.917
Dantumadiel	€ 350.529	€ 353.709	€ 356.888
De Bilt	€ 791.576	€ 798.756	€ 805.937
De Fryske Marren	€ 1.003.724	€ 1.012.829	€ 1.021.934
De Ronde Venen	€ 788.760	€ 795.915	€ 803.070
De Wolden	€ 471.514	€ 475.791	€ 480.068
Delft	€ 1.897.401	€ 1.914.613	€ 1.931.825
Den Helder	€ 1.143.718	€ 1.154.093	€ 1.164.468
Deurne	€ 572.414	€ 577.607	€ 582.799
Deventer	€ 1.720.815	€ 1.736.425	€ 1.752.035
Diemen	€ 634.410	€ 640.164	€ 645.919
Dijk en Waard	€ 1.364.274	€ 1.376.650	€ 1.389.025
Dinkelland	€ 471.195	€ 475.469	€ 479.744
Doesburg	€ 243.880	€ 246.092	€ 248.304
Doetinchem	€ 1.016.771	€ 1.025.995	€ 1.035.218
Dongen	€ 476.513	€ 480.835	€ 485.158
Dordrecht	€ 2.109.436	€ 2.128.571	€ 2.147.706
Drechterland	€ 364.799	€ 368.108	€ 371.417
Drimmelen	€ 498.827	€ 503.352	€ 507.877
Dronten	€ 773.145	€ 780.158	€ 787.172
Druten	€ 348.069	€ 351.226	€ 354.384
Duiven	€ 441.830	€ 445.838	€ 449.846
Echt-Susteren	€ 615.597	€ 621.181	€ 626.766
Edam-Volendam	€ 639.148	€ 644.945	€ 650.743
Ede	€ 1.932.615	€ 1.950.146	€ 1.967.677
Eemnes	€ 211.370	€ 213.287	€ 215.205
Eemsdelta	€ 916.161	€ 924.472	€ 932.783
Eersel	€ 378.670	€ 382.105	€ 385.540
Eijsden-Margraten	€ 470.432	€ 474.699	€ 478.966
Eindhoven	€ 4.226.587	€ 4.264.927	€ 4.303.268
Elburg	€ 420.368	€ 424.181	€ 427.994
Emmen	€ 1.894.439	€ 1.911.624	€ 1.928.808
Enkhuizen	€ 387.093	€ 390.605	€ 394.116
Enschede	€ 2.834.635	€ 2.860.349	€ 2.886.062
Epe	€ 619.846	€ 625.469	€ 631.092
Ermelo	€ 545.185	€ 550.130	€ 555.076
Etten-Leur	€ 765.180	€ 772.122	€ 779.063

Geertruidenberg	€ 412.622	€ 416.365	€ 420.108
Geldrop-Mierlo	€ 711.158	€ 717.609	€ 724.060
Gemert-Bakel	€ 537.259	€ 542.133	€ 547.006
Gennep	€ 344.304	€ 347.428	€ 350.551
Gilze en Rijen	€ 490.323	€ 494.771	€ 499.218
Goeree-Overflakkee	€ 1.028.720	€ 1.038.052	€ 1.047.384
Goes	€ 763.395	€ 770.320	€ 777.245
Goirle	€ 432.026	€ 435.945	€ 439.865
Gooise Meren	€ 1.077.833	€ 1.087.610	€ 1.097.387
Gorinchem	€ 683.993	€ 690.198	€ 696.403
Gouda	€ 1.261.316	€ 1.272.758	€ 1.284.200
Groningen (gemeente)	€ 4.394.034	€ 4.433.894	€ 4.473.753
Gulpen-Wittem	€ 306.579	€ 309.360	€ 312.141
Haaksbergen	€ 455.333	€ 459.464	€ 463.594
Haarlem	€ 2.870.203	€ 2.896.240	€ 2.922.276
Haarlemmermeer	€ 2.545.365	€ 2.568.455	€ 2.591.545
Halderberge	€ 563.684	€ 568.798	€ 573.911
Hardenberg	€ 1.029.528	€ 1.038.868	€ 1.048.207
Harderwijk	€ 822.989	€ 830.454	€ 837.920
Hardinxveld-Giessendam	€ 328.514	€ 331.494	€ 334.474
Harlingen	€ 354.286	€ 357.500	€ 360.714
Hattem	€ 249.422	€ 251.685	€ 253.948
Heemskerk	€ 720.796	€ 727.334	€ 733.873
Heemstede	€ 530.696	€ 535.510	€ 540.324
Heerde	€ 345.855	€ 348.993	€ 352.130
Heerenveen	€ 962.452	€ 971.182	€ 979.913
Heerlen	€ 1.728.284	€ 1.743.962	€ 1.759.640
Heeze-Leende	€ 320.655	€ 323.564	€ 326.472
Heiloo	€ 462.732	€ 466.930	€ 471.127
Hellendoorn	€ 626.517	€ 632.200	€ 637.883
Hellevoetsluis	€ 712.616	€ 719.080	€ 725.545
Helmond	€ 1.547.252	€ 1.561.288	€ 1.575.323
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 507.382	€ 511.985	€ 516.587
Hengelo (O.)	€ 1.492.875	€ 1.506.417	€ 1.519.960
Het Hogeland	€ 936.228	€ 944.721	€ 953.214
Heumen	€ 318.373	€ 321.262	€ 324.150
Heusden	€ 773.244	€ 780.258	€ 787.272

Hillegom	€ 421.077	€ 424.897	€ 428.716
Hilvarenbeek	€ 326.267	€ 329.227	€ 332.186
Hilversum	€ 1.624.267	€ 1.639.001	€ 1.653.735
Hoeksche Waard	€ 1.472.593	€ 1.485.952	€ 1.499.310
Hof van Twente	€ 651.306	€ 657.214	€ 663.122
Hollands Kroon	€ 881.111	€ 889.104	€ 897.097
Hoogeveen	€ 995.291	€ 1.004.320	€ 1.013.348
Hoorn	€ 1.241.158	€ 1.252.417	€ 1.263.676
Horst aan de Maas	€ 762.835	€ 769.755	€ 776.675
Houten	€ 793.098	€ 800.292	€ 807.486
Huizen	€ 730.535	€ 737.162	€ 743.789
Hulst	€ 566.535	€ 571.674	€ 576.814
IJsselstein	€ 575.114	€ 580.331	€ 585.548
Kaag en Braassem	€ 504.165	€ 508.738	€ 513.311
Kampen	€ 912.639	€ 920.918	€ 929.197
Kapelle	€ 267.153	€ 269.577	€ 272.000
Katwijk	€ 1.050.669	€ 1.060.200	€ 1.069.731
Kerkrade	€ 946.523	€ 955.109	€ 963.695
Koggenland	€ 411.117	€ 414.846	€ 418.575
Krimpen aan den IJssel	€ 524.928	€ 529.690	€ 534.451
Krimpenerwaard	€ 941.909	€ 950.453	€ 958.997
Laarbeek	€ 412.570	€ 416.313	€ 420.056
Land van Cuijk	€ 1.501.226	€ 1.514.844	€ 1.528.462
Landgraaf	€ 698.926	€ 705.266	€ 711.606
Landsmeer	€ 243.129	€ 245.334	€ 247.540
Lansingerland	€ 952.299	€ 960.937	€ 969.576
Laren (NH.)	€ 256.958	€ 259.289	€ 261.620
Leeuwarden	€ 2.376.806	€ 2.398.367	€ 2.419.927
Leiden	€ 2.264.107	€ 2.284.646	€ 2.305.184
Leiderdorp	€ 525.550	€ 530.318	€ 535.085
Leidschendam-Voorburg	€ 1.372.804	€ 1.385.257	€ 1.397.710
Lelystad	€ 1.306.366	€ 1.318.216	€ 1.330.066
Leudal	€ 655.000	€ 660.942	€ 666.883
Leusden	€ 536.771	€ 541.640	€ 546.509
Lingewaard	€ 771.111	€ 778.106	€ 785.101
Lisse	€ 453.040	€ 457.150	€ 461.260
Lochem	€ 662.522	€ 668.532	€ 674.542

Loon op Zand	€ 444.081	€ 448.109	€ 452.138
Lopik	€ 275.056	€ 277.551	€ 280.046
Losser	€ 418.689	€ 422.487	€ 426.285
Maasdriel	€ 430.696	€ 434.603	€ 438.510
Maasgouw	€ 455.215	€ 459.345	€ 463.474
Maashorst	€ 1.014.173	€ 1.023.372	€ 1.032.572
Maassluis	€ 621.561	€ 627.199	€ 632.838
Maastricht	€ 2.340.828	€ 2.362.062	€ 2.383.297
Medemblik	€ 782.005	€ 789.099	€ 796.193
Meerssen	€ 354.211	€ 357.424	€ 360.637
Meierijstad	€ 1.348.960	€ 1.361.196	€ 1.373.433
Meppel	€ 644.876	€ 650.725	€ 656.575
Middelburg (Z.)	€ 960.199	€ 968.910	€ 977.620
Midden-Delfland	€ 358.067	€ 361.315	€ 364.564
Midden-Drenthe	€ 659.501	€ 665.484	€ 671.466
Midden-Groningen	€ 1.113.273	€ 1.123.371	€ 1.133.470
Moerdijk	€ 699.498	€ 705.844	€ 712.189
Molenlanden	€ 711.475	€ 717.929	€ 724.383
Montferland	€ 634.465	€ 640.221	€ 645.976
Montfoort	€ 271.285	€ 273.745	€ 276.206
Mook en Middelaar	€ 184.160	€ 185.830	€ 187.501
Neder-Betuwe	€ 390.014	€ 393.552	€ 397.090
Nederweert	€ 337.348	€ 340.408	€ 343.468
Nieuwegein	€ 1.111.234	€ 1.121.314	€ 1.131.394
Nieuwkoop	€ 501.863	€ 506.416	€ 510.968
Nijkerk	€ 706.863	€ 713.275	€ 719.688
Nijmegen	€ 3.082.139	€ 3.110.098	€ 3.138.057
Nissewaard	€ 1.460.857	€ 1.474.108	€ 1.487.360
Noardeast-Fryslân	€ 867.444	€ 875.312	€ 883.181
Noord-Beveland	€ 271.214	€ 273.675	€ 276.135
Noordenveld	€ 625.393	€ 631.066	€ 636.740
Noordoostpolder	€ 878.090	€ 886.056	€ 894.021
Noordwijk	€ 862.572	€ 870.396	€ 878.221
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	€ 432.043	€ 435.962	€ 439.882
Nunspeet	€ 511.690	€ 516.332	€ 520.974
Oegstgeest	€ 451.795	€ 455.893	€ 459.991
Oirschot	€ 364.057	€ 367.360	€ 370.662

Oisterwijk	€ 581.647	€ 586.923	€ 592.199
Oldambt	€ 761.610	€ 768.519	€ 775.428
Oldebroek	€ 416.459	€ 420.237	€ 424.015
Oldenzaal	€ 592.243	€ 597.615	€ 602.987
Olst-Wijhe	€ 348.088	€ 351.245	€ 354.403
Ommen	€ 391.088	€ 394.635	€ 398.183
Oost Gelre	€ 543.151	€ 548.078	€ 553.005
Oosterhout	€ 1.012.990	€ 1.022.179	€ 1.031.368
Ooststellingwerf	€ 519.119	€ 523.828	€ 528.537
Oostzaan	€ 212.060	€ 213.984	€ 215.908
Opmeer	€ 243.053	€ 245.258	€ 247.463
Opsterland	€ 550.507	€ 555.501	€ 560.494
Oss	€ 1.538.220	€ 1.552.174	€ 1.566.127
Oude IJsselstreek	€ 679.809	€ 685.976	€ 692.143
Ouder-Amstel	€ 327.801	€ 330.775	€ 333.749
Oudewater	€ 220.134	€ 222.131	€ 224.128
Overbetuwe	€ 792.629	€ 799.819	€ 807.009
Papendrecht	€ 586.364	€ 591.683	€ 597.002
Peel en Maas	€ 743.522	€ 750.267	€ 757.012
Pekela	€ 262.936	€ 265.321	€ 267.706
Pijnacker-Nootdorp	€ 837.787	€ 845.387	€ 852.987
Purmerend	€ 1.537.781	€ 1.551.731	€ 1.565.681
Putten	€ 463.833	€ 468.041	€ 472.248
Raalte	€ 659.267	€ 665.248	€ 671.228
Reimerswaal	€ 424.763	€ 428.616	€ 432.469
Renkum	€ 589.373	€ 594.720	€ 600.066
Renswoude	€ 135.529	€ 136.758	€ 137.988
Reusel-De Mierden	€ 268.282	€ 270.716	€ 273.149
Rheden	€ 841.584	€ 849.218	€ 856.852
Rhenen	€ 360.855	€ 364.129	€ 367.402
Ridderkerk	€ 859.590	€ 867.387	€ 875.185
Rijssen-Holten	€ 632.603	€ 638.341	€ 644.080
Rijswijk (ZH.)	€ 1.070.476	€ 1.080.186	€ 1.089.897
Roerdalen	€ 405.304	€ 408.981	€ 412.658
Roermond	€ 1.055.632	€ 1.065.208	€ 1.074.784
Roosendaal	€ 1.408.678	€ 1.421.456	€ 1.434.235
Rotterdam	€ 11.244.705	€ 11.346.709	€ 11.448.713

Rozendaal	€ 87.521	€ 88.315	€ 89.109
Rucphen	€ 414.467	€ 418.227	€ 421.987
Schagen	€ 930.764	€ 939.207	€ 947.650
Scherpenzeel	€ 212.239	€ 214.164	€ 216.089
Schiedam	€ 1.394.901	€ 1.407.555	€ 1.420.208
Schiermonnikoog	€ 99.632	€ 100.536	€ 101.440
Schouwen-Duiveland	€ 829.302	€ 836.825	€ 844.348
's-Gravenhage (gemeente)	€ 9.399.912	€ 9.485.181	€ 9.570.450
's-Hertogenbosch	€ 2.720.751	€ 2.745.432	€ 2.770.112
Simpelveld	€ 246.346	€ 248.581	€ 250.816
Sint-Michielsgestel	€ 489.434	€ 493.873	€ 498.313
Sittard-Geleen	€ 1.729.925	€ 1.745.618	€ 1.761.310
Sliedrecht	€ 462.154	€ 466.347	€ 470.539
Sluis	€ 739.680	€ 746.390	€ 753.100
Smallingerland	€ 1.020.718	€ 1.029.977	€ 1.039.236
Soest	€ 843.938	€ 851.593	€ 859.249
Someren	€ 364.886	€ 368.196	€ 371.506
Son en Breugel	€ 326.707	€ 329.670	€ 332.634
Stadskanaal	€ 621.593	€ 627.231	€ 632.870
Staphorst	€ 300.782	€ 303.511	€ 306.239
Stede Broec	€ 383.300	€ 386.777	€ 390.254
Steenbergen	€ 472.184	€ 476.468	€ 480.751
Steenwijkerland	€ 844.713	€ 852.375	€ 860.038
Stein (L.)	€ 470.702	€ 474.971	€ 479.241
Stichtse Vecht	€ 1.092.261	€ 1.102.170	€ 1.112.078
Súdwest-Fryslân	€ 1.687.358	€ 1.702.664	€ 1.717.971
Terneuzen	€ 1.085.359	€ 1.095.205	€ 1.105.050
Terschelling	€ 192.087	€ 193.829	€ 195.572
Texel	€ 453.176	€ 457.287	€ 461.398
Teylingen	€ 650.675	€ 656.577	€ 662.480
Tholen	€ 505.944	€ 510.534	€ 515.123
Tiel	€ 737.125	€ 743.811	€ 750.498
Tilburg	€ 3.831.750	€ 3.866.509	€ 3.901.268
Tubbergen	€ 379.319	€ 382.760	€ 386.200
Twenterand	€ 558.399	€ 563.464	€ 568.530
Tynaarlo	€ 624.312	€ 629.976	€ 635.639
Tytsjerksteradiel	€ 586.129	€ 591.446	€ 596.763

Uitgeest	€ 271.001	€ 273.460	€ 275.918
Uithoorn	€ 549.850	€ 554.838	€ 559.826
Urk	€ 317.575	€ 320.455	€ 323.336
Utrecht (gemeente)	€ 5.765.769	€ 5.818.072	€ 5.870.375
Utrechtse Heuvelrug	€ 895.773	€ 903.899	€ 912.025
Vaals	€ 276.359	€ 278.866	€ 281.373
Valkenburg aan de Geul	€ 373.177	€ 376.562	€ 379.947
Valkenswaard	€ 604.464	€ 609.948	€ 615.431
Veendam	€ 539.054	€ 543.944	€ 548.834
Veenendaal	€ 1.094.031	€ 1.103.956	€ 1.113.880
Veere	€ 580.910	€ 586.180	€ 591.450
Veldhoven	€ 790.333	€ 797.502	€ 804.672
Velsen	€ 1.259.639	€ 1.271.066	€ 1.282.493
Venlo	€ 1.829.535	€ 1.846.132	€ 1.862.728
Venray	€ 768.820	€ 775.795	€ 782.769
Vijfheerenlanden	€ 949.136	€ 957.746	€ 966.355
Vlaardingen	€ 1.336.240	€ 1.348.361	€ 1.360.482
Vlieland	€ 94.797	€ 95.657	€ 96.517
Vlissingen	€ 906.770	€ 914.996	€ 923.221
Voerendaal	€ 259.448	€ 261.802	€ 264.155
Voorschoten	€ 486.984	€ 491.402	€ 495.819
Voorst	€ 455.765	€ 459.899	€ 464.034
Vught	€ 563.881	€ 568.996	€ 574.111
Waadhoeke	€ 850.197	€ 857.909	€ 865.621
Waalre	€ 333.441	€ 336.466	€ 339.491
Waalwijk	€ 867.465	€ 875.334	€ 883.203
Waddinxveen	€ 535.898	€ 540.759	€ 545.621
Wageningen	€ 730.414	€ 737.040	€ 743.665
Wassenaar	€ 510.994	€ 515.629	€ 520.265
Waterland	€ 333.760	€ 336.788	€ 339.816
Weert	€ 909.639	€ 917.891	€ 926.142
West Betuwe	€ 839.484	€ 847.099	€ 854.715
West Maas en Waal	€ 370.351	€ 373.711	€ 377.070
Westerkwartier	€ 1.069.832	€ 1.079.537	€ 1.089.242
Westerveld	€ 428.609	€ 432.497	€ 436.385
Westervoort	€ 290.598	€ 293.234	€ 295.870
Westerwolde	€ 517.665	€ 522.361	€ 527.057

Westland	€ 1.785.187	€ 1.801.381	€ 1.817.575
Weststellingwerf	€ 518.475	€ 523.178	€ 527.881
Westvoorne	€ 311.728	€ 314.556	€ 317.384
Wierden	€ 438.143	€ 442.118	€ 446.092
Wijchen	€ 718.564	€ 725.083	€ 731.601
Wijdmeren	€ 490.020	€ 494.465	€ 498.910
Wijk bij Duurstede	€ 427.654	€ 431.533	€ 435.413
Winterswijk	€ 563.068	€ 568.176	€ 573.284
Woensdrecht	€ 455.656	€ 459.790	€ 463.923
Woerden	€ 882.527	€ 890.533	€ 898.538
Wormerland	€ 324.652	€ 327.597	€ 330.542
Woudenberg	€ 256.069	€ 258.392	€ 260.715
Zaanstad	€ 2.570.399	€ 2.593.716	€ 2.617.033
Zaltbommel	€ 501.000	€ 505.545	€ 510.090
Zandvoort	€ 434.345	€ 438.286	€ 442.226
Zeewolde	€ 463.404	€ 467.608	€ 471.812
Zeist	€ 1.117.308	€ 1.127.444	€ 1.137.579
Zevenaar	€ 786.110	€ 793.241	€ 800.372
Zoetermeer	€ 2.031.106	€ 2.049.531	€ 2.067.955
Zoeterwoude	€ 202.779	€ 204.618	€ 206.458
Zuidplas	€ 765.866	€ 772.814	€ 779.761
Zundert	€ 417.099	€ 420.883	€ 424.666
Zutphen	€ 880.820	€ 888.810	€ 896.800
Zwartewaterland	€ 400.713	€ 404.348	€ 407.983
Zwijndrecht	€ 816.871	€ 824.281	€ 831.691
Zwolle	€ 2.209.587	€ 2.229.630	€ 2.249.674

Mogelijkheden m.b.t. leningen en fondsen

Warmtefonds

Via het Warmtefonds is er een lening voor het verduurzamen van de woning. Deze lening is beschikbaar voor eigenaar-bewoners.

Hierbij zijn de volgende punten van belang:

- 0% rente voor inwoners met een verzamelinkomen tot €45.014
- 4-5% rente voor inwoners die boven dit verzamelinkomen zitten
- Maximaal leenbedrag is €25.000, maar verduurzaam je tot nul op de meter kan dit oplopen tot maximaal €65.000

*Dit fonds is niet meer in beheer door SVN maar is nu in commerciële handen gekomen. Het geld in het fonds wordt voornamelijk door banken ingebracht.

Gemeentelijke duurzaamheidslening

Een mogelijkheid in het pakket van SVN is een gemeentelijke duurzaamheidslening. Hier kan je als gemeente zelf een bedrag beschikbaar stellen dat in beheer komt bij SVN. Zij voeren hierbij ook een kredietcheck uit. Deze lening is bedoeld voor inwoners van de gemeente, en is met name gericht op particuliere woningeigenaren.

De volgende punten zijn van belang:

- 1,6% rente percentage op het totaal geleende bedrag
- Gemeente bepaalt zelf hoeveel geld zij beschikbaar stelt
- Revolverend fonds, het geld komt dus uiteindelijk weer terug bij de gemeente

Deze lening wordt veel gebruikt, ook bij omliggende gemeenten. Door de geopolitieke situatie en de gestegen energieprijzen is deze lening enorm in trek.

Gemeentelijk fonds duurzaamheid

Als gemeente kan je kiezen om een fonds beschikbaar te stellen. De mogelijkheden zijn hierbij ongekend, net waar de doelstelling van de gemeente ligt. De doelgroep, rentepercentage en het te lenen bedrag kan ook door de gemeente zelf worden bepaald.

De volgende punten zijn van belang:

- Omdat bovengenoemde regelingen bedoeld zijn voor inwoners (woningeigenaren) kan dit fonds een uitkomst bieden voor bijvoorbeeld MKB of sportverenigingen. De doelgroep kan worden bepaald aan de hand van de doelstelling van de gemeente.
- Het fonds kan breder getrokken worden dan enkel energie opwekken en isoleren. Denk hierbij aan klimaatadaptatie of het aanleggen van een warmtebron. Ook hier kan de gemeente zelf bepalen wat hier onder valt
- Revolverend fonds
- Gemeente bepaalt zelf de rente. SVN rekent 0,5% rente voor het beheren van het fonds en het uitvoeren van de kredietcheck. Zij raden aan om tussen 0,5 en 1% rente te zitten.